

**«Elorda Aqparat» ЖШС сыйбайлас жемқорлықта
қарсы саясаты**

Нұр-Сұлтан - 2022

1. Жалпы ережелер

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының осы саясат мүмкін болатын сыбайлас жемқорлық фактілерінің алдын алуға, Серіктестікте сыбайлас жемқорлықты қатаң қабылдамауды қалыптастыруға бағытталған.

Осы саясаттың **мақсаты** лауазымдық міндеттерді орындау кезінде сыбайлас жемқорлықтан бас тартатын және әділеттік пен тұрактылық принциптерін қамтамасыз ететін Серіктестік қызметкерлерінің құқықтық мәдениетін қалыптастыру Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың негізгі мақсаты болып табылады

Терминдер мен анықтамалар:

Серіктестік қызметкерлері-Серіктестіктің әкімшілік-басқару персоналынан және инженерлік-техникалық персоналынан Серіктестікмен еңбек қатынастарынан тұратын кез келген жеке тұлға.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - Серіктестіктің лауазымды тұлғаларының өз өкілеттіктері шегіндегі қызметі:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және кейіннен жою;

- сыбайлас жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттердің алдын алу, анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу, олардың салдарын жою (сыбайлас жемқорлыққа қарсы құрес) бойынша.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат-сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың тиімді жүйесін құруға және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға бағытталған қызмет;

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау - Серіктестіктің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептерді анықтау және зерделеу жөніндегі қызметі;

мұдделер қактығысы – лауазымды адамдардың жеке басының мұдделері өзінің лауазымдық өкілеттіктерін орындамауына немесе тиісінше орындамауына әкеіп соғуы мүмкін болатын кездегі мемлекеттік қызметшінің жеке басының мұдделері мен оның лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық;

Сыбайлас жемқорлық тәусекелі – сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу арқылы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

3.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы міндеттер.

Саясат мынадай міндеттерді шешуді қөздейді:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында бірыңғай саясат жүргізу;
- Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінде кез келген сыбайлас жемқорлық коріністеріне нөлдік төзімділік түсінігін қалыптастыру;
- Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерін, сондай-ақ үшінші тұлғаларды сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін азайтуельность;

- осы Саясаттың 1-қосымшасына сәйкес сыйбайлас жемқорлықтың алдын алуға және оған қарсы іс-қимылға, сыйбайлас жемқорлық әрекеттерінің салдарын азайтуға және жоюға бағытталған сыйбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды өзірлеу және енгізу;

- Серіктестік қызметкерлерінде Сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сондай-ақ Серіктестіктің сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы қызметтің регламенттейтін ішкі нормативтік құжаттарды қатаң сақтауға тәрбиелеу;

- Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарында сыйбайлас жемқорлық факторларының болуына жол бермеу;

- жұмыстарды орындау және қызметтер көрсету кезінде ашықтықты, адаптацияның болуына жол бермеу;

3.2. Ережеде атқаратын лауазымына, атқаратын функцияларына және жұмыс істеу мерзіміне қарамастаң Серіктестіктің әкімшілік-басқарушы персоналынан және инженерлік-техникалық персоналынан қызметкерлерге қолданылатын жалпыға бірдей міндепті нормалар мен ережелер бар.

4. Сыйбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл жөніндегі шаралар.

Сыйбайлас жемқорлық тәуекелі болуы мүмкін Серіктестік қызметінің бағыттары.

- 1) сыйлықтар және өкілдік шығыстар;
- 2) сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілетті адамдарға, сондай-ақ оларға теңестірілген адамдарға төлемдер;
- 4) демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету;
- 5) Серіктестік қызметі шенберінде мәмілелер жасау, Тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алуды жүргізу;
- 6) персоналды басқару;
- 7) ішкі құжаттардың қаржылық және зандық сараптамасы.

4.1. Сыйлықтар және өкілдік шығындар.

4.1.1. Серіктестік іскерлік сыйлықтар мен өкілдік шығындарын, соның ішінде іскерлік қонақжайлышық үшін алмасуды бизнесі жүргізу дің қажетті бөлігі және жалпы іскерлік тәжірибе ретінде таниды. Компания іскерлік сыйлықтар мен қонақжайлышық шығындарына қатысты адалдық пен ашықтық атмосферасын қолдайды.

4.1.2. Серіктестік қызметкерлеріне кез келген сыйлықтарды/іскерлік қонақжайлышық белгілерін/өкілдік шығыстарды ұсынуға, уәде беруге, беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

- Серіктестіктің қызметтің сақтауға, кенейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктең әсер етудің тікелей немесе жанама мақсаты бар, егер бұл әрекеттерсіз қолайлы салдардың басталуы шындыққа жанаспайтын болып көрінсе;

- Серіктестік атынан емес, қызметкер атынан беріледі;
- Сыйлықтар немесе Өкілдік шығыстар немесе қонақжайлыштық туралы ақпарат ашылған жағдайда Серіктестік мен оның қызметкерлері үшін беделді немесе өзге де тәуекел туғызады;
- қолма-қол немесе қолма-қол ақшасыз ақша қаражаты, бағалы қағаздар, бағалы металдар болып табылады немесе ақша қаражатының және/немесе сәнді заттардың өзге де түрлерін немесе баламаларын білдіреді;
- тақырып, құн және нақты жағдай түрғысынан ақылға қонымды емес.

4.1.3. Серіктестік жүзеге асыратын сатып алудың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлыштық белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған кезде Серіктестіктің лауазымды адамы немесе қызметкері Серіктестіктің тікелей басшысымен немесе қауіпсіздік бөлімшесінің басшысымен кеңесу керек.

4.2. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелеріне үшінші тұлғаларды тарту.

4.2.1 Серіктестік үшінші тұлғаларды тартудан және КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заннамасының, осы саясаттың қағидаттары мен талаптарын бұзатын немесе Серіктестік үшін іскерлік беделін жоғалту қаупін тудыратын серіктестермен бірлескен ССеріктестітерға қатысадан бас тартады. Үшінші тұлғалармен іскерлік ынтымақтастықты бастау немесе жалғастыру немесе бірлескен жобаларға қатысу туралы шешім қабылдағанға дейін Серіктестіктің үшінші тұлғаларды тартуға бастамашы болған тиісті құрылымдық бөлімшелері шаралар қабылдауы тиіс :

-- Серіктестік қызметінің бағыттарын реттейтін ішкі нормативтік құжаттарда белгіленген рәсімдерді қатаң сақтау;

-бірлескен жобалардағы серіктестер туралы олардың қызметіндегі сыбайлас жемқорлықтың ықтимал көріністері туралы жалпыға қолжетімді ақпаратты келесі рәсімдер арқылы жинау:

а) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы өз саясаты мен рәсімдерінің болуы, серіктестің сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында өзара нтымақтастықты жүзеге асыруға дайындығы туралы ақпарат алу;

б) іскерлік беделді және мүдделер қақтығысының жоқтығын тексеру;

в) жалған кәсіпкерлік, сенімділік, салықтық және өзге де берешектің болуы түрғысынан мәліметтер алу.

4.2.2. Қоғам өз тарапынан сыбайлас жемқорлық көріністері анықталған жағдайда бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалармен және серіктестермен мәмілелерді бұзу құқығын өзіне қалдырады.

4.2.3. Бірлескен жобалар бойынша үшінші тұлғалар мен серіктестерді осы саясаттың қағидаттары мен талаптары туралы хабардар ету.

4.2.4. Қоғам үшінші тұлғалар мен серіктестердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат пен рәсімдерді, сондай-ақ мінез-құлық стандарттарын бірлескен жобалар бойынша қабылдауын құптайды.

4.3. Жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға,

мемлекеттік функцияларды жүзеге асыруға уәкілеттік берілген адамдарға, сондай-ақ оларға тәсестірлген адамдарға толемдер.

4.3.1. Серіктестік жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдарға, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілетті тұлғаларға, сондай-ақ оларға тәсестірлген тұлғаларға, олардың жақын туыстарына Серіктестік үшін коммерциялық артықшылықтар алу мақсатында дербес немесе оның қызметкерлері мен лауазымды тұлғалары арқылы қандай да бір шығыстарды төлемейді, оның ішінде көлікке, тұруға, тамақтануға, ойын-сауыққа, PR-науқандарға және т.б. шығындар немесе олардың Серіктестік есебінен басқа да женілдіктер алудына жол бермейді.

4.3.2 Серіктестіктің лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметшілермен өзара іс қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін дербес жауапты болады.

4.4. Демеушілік және қайырымдылық көмек көрсету.

4.4.1. Серіктестік мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе өзге де тұлғалардың өз қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе онтайландыруға әсер ететін шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама түрде ықпал ету мақсатында немесе егер мүндай көмек объективті түрде осындай әсер ету әрекеті ретінде қабылдануы мүмкін болса, қайырымдылық, демеушілік және қаржылық көмек көрсетпейді.

Серіктестіктің қайырымдылық және демеушілік көмек көрсетуге жұмсаған шығыстары туралы ақпарат ашық болуы тиіс.

4.4.2. Серіктестік шенеуніктер мен қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және/немесе демеушілік көмек көрсетуге тыйым салмайды.

4.5. Қоғам қызметі шеңберінде мәмілелер жасау, тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жүзеге асыру.

4.5.1. Тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді мемлекеттік сатып алушы жоспарлау және өткізу кезінде тек Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңнамасын басшылыққа алады.

4.5.2. Сатып алуға жұмсалған қаражатты онтайлы және тиімді пайдалану, Қазақстан Республикасының мемлекеттік сатып алу туралы заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беру, сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету, сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу, атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және борышкерлердің бірыңгай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) өзі тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

4.6. Персоналды басқару.

4.6.1. Серіктестік кадрлық шешімдер қабылдау кезінде объективтілік пен адалдық қағидаттарын ұстанады. Серіктестік персоналын жалдау, бағалау, жылжыту және жұмыстан шығару кезінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмау мақсатында:

- - персоналды іріктеу мен жалдаудың ашық рәсімдерін және лауазымға тиісті біліктілік талаптарын белгіленген тәртіппен әзірлейді және бекітеді;

- жұмысқа орналасуға кандидаттарды еңбек қатынастарын бастау немесе жалғастыру туралы шешім қабылдағанға дейін олардың сенімділігі мен мұдделер қақтығысының болмауы тұргысынан тексеруді жүзеге асырады;

- өзінің негізгі қызмет көрсеткіштері мен кәсіби жетістіктерінің нәтижелілігіне қарай персоналдың қызметін бағалауды және сыйақы төлеуді жүргізеді;

- қызметкердің іскерлік қасиеттері мен біліктілігін негізге ала отырып, жоғары тұрган лауазымға жылжыту туралы шешім қабылдайды;

- ҚР заңнамасында көзделген негіздер бойынша қызметкермен еңбек қатынастарын бұзу рәсімін жүзеге асырады.

4.6.2. Лауазымды тұлғалар лауазымға тағайындалған немесе Серіктестікмен еңбек қатынастарын жалғастырған кезде осы Саясаттың 2-қосымшасына сәйкес сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісім беру түріндегі сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдайды.

4.6.3. Қоғамның лауазымды адамдарының сыйайлар жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдамауы қызметке қабылдаудан бас тартуға немесе қызметтен босатуға әкеп согады, қылмыстық жазаланатын әрекет пен әкімшілік құқық бұзушылық белгілері болмаған жағдайларда олардың орындалмауы өкілеттіктерді тоқтатуға негіз болады.

4.7. Ішкі құжаттардың қаржылық және заңгерлік сараптамасы.

4.7.1. Серіктестікте ішкі нормативтік құжаттарына, оның ішінде оларда сыйайлар жемқорлықты (сыйайлар жемқорлық факторларын) көрсету үшін себептер мен жағдайлар жасауға ықпал ететін ережелердің болуы тұргысынан бекітуге шығарылатын ішкі нормативтік құжаттардың жобаларына қаржылық және Зан сараптамасы және оларды жоюға бағытталған ұсынымдар әзірлеу.

5. Мұдделер қақтығысын болдырмау және реттеу тәртібі.

5.1. Серіктестікте лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері міндетті:

- мұдделер қақтығысына байланысты тәуекелдерді іске асырудың алдын алу және оларды реттеу жөнінде шаралар қабылдау.

- өзінің қызметтік міндеттерін орындау кезінде Серіктестікте мұдделерін басшылыққа алады және олардың жеке мұдделері Серіктестікте мұдделеріне қайши келетін жағдайларды болдырмайды. Мұдделер қақтығысы (немесе оның туындау мүмкіндігі) туындаған жағдайда осы ақпаратты Серіктестікте тікелей басшысының не жоғары тұрган басшысының назарына жазбаша нысанда жеткізу.

5.2. Мұдделер қақтығысының алдын алу немесе реттеу мұдделер қақтығысының тарабы болып табылатын Серіктестік қызметкерінің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін өзгертуге және (немесе) мұдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуға жатуы мүмкін.

6. Сыйайлар жемқорлық сипаттағы іс-әрекеттер жасағаны туралы хабарлама

6.1. Егер ССеріктестікте Серіктестікте лауазымды адамы немесе қызметкері жасаған сыйайлар жемқорлық әрекеті орын алғаны туралы қандай да бір күелік болса, бұл туралы деру өзінің тікелей немесе жоғары тұрган басшысына хабарлау қажет.

6.2. Серіктестік қызметкерлері өзге қызметкердің, сондай-ақ үшінші тұлғаның сыйбайлас жемқорлық әрекетін жасауға көндіру фактілері туындаған жағдайда және/немесе қызметкерді сыйбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға көндіруге қатысты белгілі фактілер немесе күдіктер туралы ақпараты бар болса, өзінің тікелей немесе жоғары тұрган басшысын дереу хабардар етуге міндетті.

7. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар бойынша қызметтік тергеулер

7.1. Қоғамдағы сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар туралы барлық хабарламалар Қоғамның тиісті құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен аудитке немесе қызметтік тексеруге жатады.

7.2. Егер қызметтік тергеп-тексеру нәтижелері бойынша сыйбайлас жемқорлық фактісі анықталса, еңбек қатынастарын бұзуға және материалдарды тиісті уәкілетті мемлекеттік органдарға беруге дейін сыйбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне нөлдік төзімділік қағидатын негізге ала отырып, түзету шараларын қабылдау тергеп-тексерудің аяқталуы болып есептеледі.

8. Жауапкершілік

8.1. Серіктестік қызметкерлері осы саясаттың талаптарын мұлтіксіз орындауға жауапты.

8.2. Сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасағаны үшін тиісті жауапкершілік шаралары қолданылған Қоғамның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлері, Қазақстан Республикасы сотының занды күшіне енген шешімін қоспағанда, Серіктестікке келтірілген материалдық залалды өтеуден босатылмайды.

8.3. Саясат талаптарын бұзу Серіктестік қызметкерінің мәртебесіне сәйкес келмейтін әрекет ретінде қарастырылуы және тәртіптік жаза қолдану үшін негіз болуы мүмкін.

8.4. Саясат талаптарын бұзу Қазақстан Республикасының сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы сыйбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын бұзғаны үшін көзделген жауапкершілік шараларын қолдануға әкеп соғуы мүмкін.

8.5. Қоғам қызметкерлері осы Саясаттың 3-қосымшасында көзделген нысан бойынша осы Саясатты адаптацияға міндеттілігін растауы қажет.

9. Қорытынды ережелер

9.1. Осы саясатты қолданысқа енгізу мерзімі ережені Серіктестіктің бас директоры бекіткен күн болып есептелсін.

9.2. Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына, сондай-ақ қоғам түріне өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады. Осы Ережеге өзгерістер мен толықтыруларды Серіктестіктің директоры бекітеді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-кимыл саясатына
№1 қосымша

Астана әкімдігінің «Elorda Aqparat» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-В Заңының 10-бабының 2-тармағына, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік қызмет істері және қоғамдық қатынастардың оқшауланған салаларындағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл агенттігі бекіткен сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт белгіленген ережелерді мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған Астана қаласының «Elorda Eco System» ШЖҚ МҚК әкімшілік-басқару персоналы мен инженерлік-техникалық персоналдың (бұдан әрі - Серіктестік) әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың мақсаты:

- сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға және сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеуге, құқықтық сауаттылықты және сыбайлас жемқорлық көріністеріне нөлдік төзімділікті арттыруға бағытталған ұсынымдар жүйесін белгілеу.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:

- қызметкерлердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын қалыптастыру;

- сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың жағымсыз салдарының алдын алу;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты қолдану және орындау:

- Серіктестік қызметінде жеке және заңды тұлғалардың функцияларын жүзеге асыру және құқықтары мен заңды мудделерін іске асыру кезінде қолданылады;

- Серіктестіктің барлық қызметкерлерінің орындауы үшін міндетті;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты тиісінше орындағаны үшін Серіктестік қызметкерлері дербес жауапты болады.

Серіктестік қызметкерлері мен лауазымды тұлғаларының мінез-құлқын ережелері.

Қызметкерлер мен лауазымды тұлғалар оз қызметінде міндетті:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимылға, сыбайлас жемқорлық әрекеттерін ашуға белсенді қатысуға және Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-кимыл туралы заңнамасының сакталуына дербес жауапты болуға;

- адаптациялық нормаларды сақтау, сипайылық пен әдептілік таныту;

- жеке және заңды тұлғалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын шешімдер қабылдаудың ашыктығын қамтамасыз ету;

- өз іс-әрекеттерімен және мінез-құлқымен қоғам тарапынан сынға себеп бермеуге, сын үшін қудалауға жол бермеуге, кемшіліктерді жою және өз қызметін жақсарту үшін сындарлы сынды пайдалануға;

- әріптерінен жоғары құқықтық және сыйбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті сақтауды қолдау және талап ету;

-кәсіпкерлік және табыс алуға байланысты өзге де қызметті жүзеге асыруда кез келген адамға көмек көрсету үшін Заңға қайшы келетін және серіктестік мүдделеріне қайшы келетін әрекеттерді жасамауға;

-жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін жүзеге асыруын қынданаттын әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермеу;

-басқа адамдарды сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға итермеу;

-өз функцияларын және қызметтік міндеттерін орындағаны үшін сыйақыны, оның ішінде заңды және жеке тұлғалардан қолма-қол ақшаны, қызметтерді, сыйлықтарды, тауарларды қабылдамауға;

-мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе алу мақсатында таратуға жатпайтын қызметтік және өзге де акпаратты пайдаланбау;

- жеке және заңды тұлғаларға «Ақпаратқа қол жеткізу туралы» заңда көзделген акпараттан бас тартпау;

- шындыққа сәйкес келмейтін мәліметтерді таратпау;

- лауазымдық жағдайды теріс пайдалануға, негізсіз бюрократия көріністеріне, сондай-ақ дөрекілік пен біржақтылық көріністеріне жол бермеу;

-Когамның құзыретіне жататын мәселелермен жүгінген адамдардың ар-намысы мен қадір-қасиетін құрметтеуге;

-жеке мәселелерін шешу кезінде және т.б. ұйымдардың, Серіктестік қызметкерлерінің және басқа да тұлғалардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбау

- заңдылық қағидатын басшылыққа алуға, ҚР Конституциясының, Қазақстан Республикасының заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын сақтауға.

1. Өз құзыреті шеңберінде басқарушылық және өзге де шешімдерді дайындау және қабылдау кезінде:

- өз лауазымдық өкілеттіктеріне сәйкес функцияларды жүзеге асыру;

- сыйбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылда, сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды ашуда белсенділік таныту;

-белгілі болған сыйбайлас жемқорлық фактілері туралы, сондай-ақ материалдарды жедел қарау немесе қағазbastылық үшін қандай да бір пайда алуға бейімділік туралы дереу басшылыққа хабарлау;

-әріптерге, басшыларға және басқа да лауазымды тұлғаларға сыйлық бермеуге және мұліктік игіліктерді, женілдіктерді немесе артықшылықтарды алу үшін ресми емес қызметтерді көрсетпеу;

-тікелей басшыға мұдделер қақтығысының, қызметтік міндеттерін орындаудағы жеке мұдделердің, сыйайлар жемқорлық әрекеттерге бейімділігінің және сыйлық алудың туындауы туралы хабарлауға;

-жеке және заңды тұлғаларға артықшылық бермеуге, қызметтік міндеттерін орындауда олардың ықпалына тәуелсіз болу;

-орындауға кабылданған бұйрықтың заңдылығына күмәнданатындығы туралы тікелей басшыға дереу жазбаша хабарлау;

- жасалған немесе жасалатын сыйайлар жемқорлық әрекеті туралы басшылықта дереу баяндау;

-қарамағындағы қызметкерлердің міндеттері мен өкілеттіктерінің көлемін накты белгілеу;

-мұдделер қақтығысын болдырмауға, Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес оларды жоюға шаралар қабылдауға;

- егер тікелей басшының өзі мұдделер қақтығысына қатысы болса, жоғары тұрған басшылыққа хабарлау;

-бағыныстағы қызметкерлер арасында еңбек жүктемесінің біркелкі бөлінбеуіне жол бермеу;

-өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелегенде мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілікті көрсету;

-қызметтен тыс сипаттағы мәселелерді шешу кезінде қарамағындағылардың қызметіне ықпал ету үшін қызмет бабын пайдаланбау;

-өз қызметінің нәтижелерін бағалауда, сондай-ақ көтермелегенде мен жазалау шараларын қолдануда әділдік пен объективтілікті көрсету;

2. Серіктестіктің ішкі нормативтік құжаттарының жобаларын дайындау кезінде:

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу сатысында азаматтардың заңда белгіленген құқықтары мен бостандықтарын мұлтіксіз ескеру қажет;

- әзірленіп жатқан ішкі нормативтік құжаттардың жобалары нормативтік құқықтық актілерге қайшы келмеуге тиіс;

- ішкі нормативтік құжаттардың жобаларын дайындау барысында Серіктестіктің және өзге де заңды тұлғалардың заңды мұдделерін бұзуға жол бермеу;

- ішкі нормативтік құжаттардың жобалары Серіктестік құзыретінен тыс болмауы тиіс;

- басқа құрылымдық бөлімшелердің мұдделерін қозғайтын ішкі нормативтік құжаттардың әзірленген жобалары тиісті құрылымдық бөлімшелермен талқылау және келісу рәсімінен өтуі тиіс;

- ішкі нормативтік құжаттарда сыйайлар жемқорлық факторлары немесе олардың белгілері бар нормаларды пайдаланбау;

- ішкі нормативтік құжаттарды әзірлеу кезінде жекелеген жеке және (немесе) заңды тұлғалардың мұдделері үшін нормалардың кабылдануына жол бермеу.

3. Тауарларды, жұмыстарды, корсестілетін қызметтерді сатып алуға байланысты сатып алуды жүзеге асыру кезінде лауазымды тұлғаларға

ұсынылады:

- сатып алу үшін пайдаланылатын ақшалай қаражатты оңтайлы және тиімді жұмсау;

-«Мемлекеттік сатып алу туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, әлеуетті өнім берушілерге сатып алу рәсіміне қатысу үшін тең мүмкіндіктер беруге

-сатып алу процесінің ашықтығы мен айқындығын қамтамасыз ету;

- сыйбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу;

- атқарушылық құжаттар бойынша орындалмаған міндеттемелері бар және Борышкерлердің бірыңғай тізіліміне енгізілген әлеуетті өнім беруші және (немесе) ол тартатын қосалқы мердігер (бірлесіп орындаушы) ретінде қатысуға жол бермеу.

4. Серіктестік қызметі саласында туындастын өзге де озара қарым-қатынастар кезінде:

-өтініштерді қабылдаудан негіzsіз бас тартуға, оларды қараудағы қағазbastылыққа және жалған ақпарат беру фактілеріне жол бермеу;

-жеке мүліктік және мүліктік емес заттарды алу үшін қызметтік өкілеттіктерін және соған байланысты мүмкіндіктерін пайдаланбау;

- дөрекілік, адамның қадір-қасиетін қорлау, әдепсіздік, дұрыс емес мінез-құлық фактілеріне жол бермеу;

- туыстық, жерлестік және жеке адалдық белгілері бойынша кадрларды іріктеу және орналастыру жағдайларына жол бермеу, меритократия қағидаттарының сақталуын қамтамасыз ету;

- нақты орындалмайтын немесе олардың лауазымдық міндеттерінен тыс, сондай-ақ заңнамаға қайшы келетін өкімдер бермеу;

- қызметкерлермен не тәуелді адамдармен ақшалай немесе өзге де мүліктік сипаттағы құмар ойындарға қатыспау;

- іскерлік этика кодексін сактау;

- Серіктестік басшылығына және (немесе) құқық қорғау органдарына өздеріне белгілі болған сыйбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жағдайлары туралы дерек хабарлау;

- Қазақстан Республикасының Заңында тәртіптік, өкімшілік немесе қылмыстық жауапкершілік көзделген теріс қылықтар мен өзге де құқық бұзушылықтар жасауға жол бермеу;

-Серіктестік қызметкерлерін қызметтік немесе жеке тапсырмаларды орындауға тартуға жол бермеу;

-азаматтар мен занды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен занды мұдделерін сактау мен қорғауды қамтамасыз етуге, олардың өтініштерін Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен және мерзімде қарауға және олар бойынша қажетті шаралар қабылдау;

- Серіктестік басшыларының тапсырмаларын, лауазымдық өкілеттіктері шегінде шығарылған бүйрықтары мен өкімдерін орындау;

- Серіктестік қызметкерлерінің жеке өміріне, ар-намысы мен қадір-қасиетіне қатысты мәліметтерді жария етпей.

- Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулерді сақтау. Серіктестік қызметкерлерінің сыйбайлас жемқорлыққа карсы стандартты сақтауын бақылау Серіктестіктің тиісті құрылымдық бөлімшелерінің басшыларына жүктеледі.

*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№2 қосымша*

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім

Мен

(тегі, аты, әкесінің аты)

(лауазымын көрсету)

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, «Elorda Aqparat» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының талаптарын сақтау мақсатында Менің өкілеттіктерімді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мұдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу мақсатында өзіме сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаймын:

- 1) өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асырмау;
- 2) лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-анасымен (ата-анасымен), балаларымен, асырап алушыларымен (асырап алушылар), асырап алынған (асырап алынған), толық және толық емес аға-інілерімен және апа-сіңлілерімен, атасымен, әжесімен, немерелері), жұбайлары мен қайын жұрты (жұбайдың аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) немесе - егер бөлімшелер әртүрлі болса - лауазымы олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдарымен функционалдық байланыстағы (бизнес-процестер бойынша) бір бөлімшеде орналасқан лауазымдарда болуына жол бермеу;
- 3) мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратуга жатпайтын ақпаратты пайдалану;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

Толтырылған және қол қойылған растау парагы Серіктестікте қызметтік міндептерін атқарған күнинен бастап Серіктестіктің лауазымды тұлғасының жеке ісінде сакталады.

қолы, ТАӘА, лауазымы

*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№2 қосымша*

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісім

Мен

(тегі, аты, әкесінің аты)

(лауазымын көрсету)

ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, «Elorda Aqparat» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының талаптарын сақтау мақсатында Менің өкілеттіктерімді жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мұдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттер жасауға жол бермеу мақсатында өзіме сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдаймын:

- 1) өз функцияларын орындаумен үйлеспейтін қызметті жүзеге асырмау;
- 2) лауазымды адамдардың жақын туыстарымен (ата-анасымен (ата-анасымен), балаларымен, асырап алушыларымен (асырап алушылар), асырап алынған (асырап алынған), толық және толық емес аға-інілерімен және апа-сіңлілерімен, атасымен, әжесімен, немерелері), жұбайлары мен қайын жұрты (жұбайдың аға-інілері, апа-сіңлілері, ата-аналары мен балалары) немесе - егер бөлімшелер әртүрлі болса - лауазымы олардың жақын туыстары атқаратын лауазымдарымен функционалдық байланыстағы (бизнес-процестер бойынша) бір болімшеде орналасқан лауазымдарда болуына жол бермеу;
- 3) мұліктік және мұліктік емес игіліктер мен артықшылықтарды алу немесе алу мақсатында ресми таратуға жатпайтын ақпаратты пайдалану;
- 4) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес лауазымдық өкілеттіктерін орындауға байланысты сыйлықтар қабылдау.

Толтырылған және қол қойылған растау парагы Серіктестікте қызметтік міндептерін атқарған күнинен бастап Серіктестіктің лауазымды тұлғасының жеке ісінде сакталады.

қолы, ТАӘА, лауазымы

*Сыбайлас жемқорлыққа қарсы
іс-қимыл саясатына
№3 қосымша*

Растау

(Сәйкес ұяшықтарды белгілеңіз)

□ «Elorda Aqparat» ЖШС-де сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатымен танысқанымды растаймын; Мен КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасында, «Elorda Aqparat» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатында белгіленген талаптарды қатаң сактауға міндеттенемін

□ Маган КР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасын, «Elorda Aqparat» ЖШС сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын бұзған жағдайда мени жауапкершілікке тартуға, оның ішінде КР заңнамасында белгіленген тәртіппен атқаратын қызметінен босатуға болатындығы туралы ескертілді.

Толтырылған және қол қойылған нысан-Серіктестікке еңбек және/немесе лауазымдық міндеттерін орындаған сәттен бастап растау Серіктестік қызметкерінің жеке ісінде сақталады.

қолы, ТАӘА, лауазымы